

ДЗІНДРА Михайло Васильович (08. 11. 1921, с. Демня, нині Микол. р-ну Львів. обл. — 08. 09. 2006, Львів) — скульптор, живописець і графік. Брат [Євгена](#) та [Степана Дзиндр](#). Орден «За заслуги» 3-го ступеня (2006). Навч. у Львові в приват. студії скульптора А. Оверка (1937–39) та мист.-пром. школі (1942–44; викл. Б. Мухін, І. Севера). Послідовник [О. Архипенка](#). Наприкінці 2-ї світової війни виїхав до Братислави, де викладав у студії декор. різьблення. 1946–50 — у Німеччині. Працював у галузі скульптури, брав участь у худож. виставках. Член Профес. спілки митців Німеччини. Від поч. 1950-х рр. — у США. Був одним з чільних представників Нью-Йорк. групи молодих укр. літераторів і митців, учасником заходів при Укр. літ.-мист. клубі у Нью-Йорку. На поч. 1990-х рр. повернувся в Україну. Персон. виставки — у Бамберзі (1945), Нюрнберзі, (1946; обидва — Німеччина), Осабані (1973), Нью-Йорку (1978), Скоттсдейлі (1979, шт. Аризона; усі — США), Львові (1991, 1995, 2000, 2006), Києві (1991, 2008). Влас. коштом збудував Музей сучас. (автор.) скульптури у Брюховичах (у складі Львова) як філіал Львів. галереї мистецтв, де представлено великі круглі скульптурні форми у поєднанні з малою пластикою, поліхром. плоскорізьбою. Творчість Дз. еволюціонувала від реаліст. пластики й різьблення на дереві з інкрустацією (на основі традиц. взірців) до асоціатив. та абстракт. скульптури. Ранню (реаліст.) скульптуру художник свідомо знищив, прагнучи дистанціюватися від натуралізму, імітації природ. форм. У творчості на амер. континенті

синтезував ідеї раннього модернізму та постмодернізму. Твори Дз. метафізичні, позначені бурлескністю, самоіронією, химерністю форм, чим органічно пов'язані з характерологією українства, гоголів. і нар. гумором. Окремі роботи зберігаються у НХМ, Львів. галереї мистецтв, Укр. музеї у Нью-Йорку.

Основні твори

станк. скульптури – «Скрипаль» (1945), «Піаніст», «Спокуса» (обидві – 1947), «Архієрей», «Жертва» (обидві – 1951), «Борці» (1962), «Молитва», «Печерний чоловік», «Негритьянка», «Родина», «Диктатор», «Жінка з довгим волоссям» (усі – 1970), «Медитація» (1971), «Св. Васильй», «Залюблені», «Молільник», «Японка», «Близнюки», «Диригент» (усі – 1972), «Індіанка», «Араб» (обидві – 1973), «Колядники», «Циган» (обидві – 1974), «Мандрівка в просторі» (1978), «Святий» (1981), «Сидячі» (1982); парк. та архіт.-ландшафтні композиції, серії рельєф. поліхром. масок (1970–90-і рр.); цикли абстракт. композицій у техніці ліногравюри (1975–88) та абстракт. рисунків олій. пастеллю (1987–2006).

Рекомендована література

1. Скульптура Михайла Дзиндри. Ів.-Ф., 2001;
2. Яців Р. Михайло Дзиндра для України // ОМ. 2005. № 2;
3. Гуцул Є. Абстрактна скульптура в інтер'єрі абсурдної політики // ДТ. 2006. № 27.

[Р. М. Яців](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Дзиндра Михайло Васильович / Р. М. Яців // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-24114>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).